



De SDQ: invulgedrag van ouders en leerkrachten *een vergelijking tussen bevolkingsgroepen*

Tamara van Batenburg-Eddes

Cathelijne Mieloo, Dick Butte, Petra van de Looij-Jansen, Wilma Jansen

GGD Rotterdam-Rijnmond





Inhoud

- Inleiding
- Achtergrond
- Psychometrische eigenschappen van de SDQ
 - Validiteit
 - Betrouwbaarheid
- Bereik
 - Jeugdmonitor
 - Invulgedrag SDQ ouders
- Conclusies





Inleiding

Een van de thema's binnen DWARS is 'Valideren van bestaande risicosignaleringsinstrumenten'



Crossculturele validering van de Jeugdmonitor Rotterdam-Rijnmond (JMR)

Delinquentie – Sociaal Emotionele problemen



Sociaal-emotionele problemen





Inleiding

- Prevalentie van sociaal emotionele problemen met een negatieve invloed later in het leven ligt tussen de 2-5% (Hermans, 2005)
- Vroege signalering van psychosociale problemen kan gezondheidswinst opleveren (Licence 2004, Durlak 1998)
- De SDQ lijkt een veelbelovend instrument om psychosociale problemen te signaleren (Stone, 2010;
<http://www.nji.nl/smartsite.dws?id=43056&recordnr=8&setembed=&vanuit=&toon=uitgebreid>)
- Er is minder bekend over de psychometrische eigenschappen van de SDQ in de jongste kinderen en in migrantengroepen





Achtergrond

Strengths and Difficulties Questionnaire (SDQ)

- Instrument ontwikkeld door Robert Goodman (Groot-Brittannië)
 - Geschikt voor kinderen van 3-16 jaar
 - Ouder, leerkracht en zelfrapportage vragenlijsten
 - Omvat 5 schalen:
 - Emotionele problemen
 - Gedragsproblemen
 - Hyperactiviteit/aandachtstekort
 - Omgang met leeftijdsgenoten
 - Prosociaal gedrag
- } =totale probleemscore





Achtergrond

Dit onderzoek gaat (meestal) over:

- Ouder- en leerkrachtvragenlijsten
- Kinderen uit groep 2 (5-6 jarigen) en deel uit groep 7 (10-11 jarigen)
- Data verkregen via de Jeugdmonitor Rotterdam-Rijnmond in schooljaar 2008-2009





Psychometrische eigenschappen-validiteit

1. Exploratieve en Confirmatieve factoranalyse:

- Groep 2 (5-6 jaar) en groep 7 (10-11 jaar)
- 14353 ouder vragenlijsten – 15930 leerkrachtvragenlijsten

Resultaten (zeer beknopt):

- 5-factor oplossing voor ouder- en leerkrachtvragenlijst
- Invariantie naar leeftijd, geslacht, opleidingsniveau van de ouders en etnische herkomst





Psychometrische eigenschappen-validiteit

2. Convergente en divergente validiteit:

- Het patroon van correlaties voor de ouder- en leerkracht vragenlijst was in het algemeen zoals verwacht
- Op elkaar lijkende schalen van de SDQ en CBCL/TRF correleerden sterker met elkaar (convergent) dan minder op elkaar lijkende schalen (divergent)
- Uitzondering hierop was de schaal 'leeftijdsgenoten'
- Er zijn kleine verschillen in convergente en divergente validiteit wat betreft etnische herkomst





Psychometrische eigenschappen-betrouwbaarheid

Interrater betrouwbaarheid (samenhang tussen ouder- en leerkrachtrapportage):

- van de **totaal** score en **hyperactiviteit** was **goed** voor alle etnische groepen
- van **emotionele problemen** en de **totaalscore**: voor niet-Nederlandse kinderen stuk lager dan voor Nederlandse kinderen
- van **hyperactiviteit** en **leeftijdsgenoten**: in Turkse en Marokkaanse kinderen aanzienlijk lager dan voor Nederlandse kinderen





DWARS

Bereik - Jeugdmonitor Rotterdam-Rijnmond

Representativiteit - JMR GROEP 2

- Komt de verdeling naar etnische herkomst overeen in alle 5-6 jarigen in Rotterdam (volgens COS) en in de gegevens van de Jeugdmonitor?

>>>>>> JA

- Zowel in COS data als in de JMR gegevens was de verdeling naar etnische herkomst in de groep 5-6 jarige leerlingen:

- 38% Nederlands
- 10% Surinaams
- 5% Antilliaans/Arubaans
- 14% Marokkaans
- 11% Turks
- 3% Kaapverdiaans
- 19% overige

DWARS



Bereik - Jeugdmonitor Rotterdam-Rijnmond

Respons- JMR GROEP 2: percentage ontvangen JMR
oudervragenlijsten tov het totaal aantal vragenlijsten wat
ontvangen had moeten worden:

- Rotterdam 65%
- Range naar deelgemeenten: 59% (Kralingen) - 71% (Noord)
- Range naar etnische herkomst heel Rotterdam:
55% (Antilliaans/Arubaans) – 69% (Nederlands)
- Hoogste respons voor de Surinaamse groep uit Feyenoord
(78%)





Bereik - Invulgedrag SDQ van ouders Groep 2-7

Percentage volledig ingevulde SDQ's tov het totaal aantal ontvangen JMR vragenlijsten:

- Totaal:
 - 87% totaalscore; 95% subschaalscores
- Naar etnische herkomst:
 - Laagst: 74% en 75% van de respectievelijk Antilliaanse/Arubaanse en Marokkaanse ouders had een totaalscore op de SDQ
 - Hoogst: 91% en 88% van de respectievelijk Nederlandse en Surinaamse ouders
- Naar opleidingsniveau:
 - 85% van de laagopgeleide ouders en 91% van de midden en hoogopgeleide ouders had een totaalscore op de SDQ





Bereik - Invulgedrag SDQ van ouders Groep 2-7

- Er is een aantal vragen wat relatief vaak niet wordt ingevuld
 - Percentages voor het niet invullen van deze vragen zijn maximaal 5.2%
- De vraag die het meest vaak niet werd ingevuld was:
 - “*constant aan het wiebelen of friemelen*”
 - Deze vraag werd door 5.2% van de Marokkaanse ouders niet ingevuld (n=57), en door 4.5% van de ouders met een overige etnische herkomst (n=91)





Conclusie

- Er zijn verschillen naar etnische herkomst wat betreft validiteit, betrouwbaarheid, bereik van de SDQ
- Echter de verschillen lijken niet heel erg groot te zijn
- De verschillen zijn dermate klein dat het instrument geschikt lijkt te zijn voor gebruik in een multiculturele populatie
- Het is belangrijk deze verschillen in acht te nemen bij het gebruiken van het instrument in een multiculturele populatie





Dank u voor uw aandacht

